

Thomas Ryhl vinder stor sag ved EU-Domstolen: Dansk lov er i strid med EU-retten

Forhindrer større tilknytning til et andet land per automatik en vellykket integration i Danmark? Det har EU-Domstolen i dag taget stilling til. Det danske tilknytningskrav underkendes og findes urimeligt strengt.

Østre Landsret bad i 2017 EU-Domstolen om at vurdere, om det danske tilknytningskrav er lovligt. Helt præcist om Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet er til hinder for den danske regel om, at ægtefællerne kun kan bo sammen i Danmark, hvis parret i forvejen har størst samlet tilknytning til Danmark. Det har i praksis gjort det umuligt for ægtepar fra samme oprindelsesland at få opholdstilladelse og familiesammenføring i Danmark, selv om den ene har boet og arbejdet i Danmark i mange år.

Thomas Ryhl, partner hos NJORD Law Firm, er ekspert i EU-ret og anvender bl.a. EU-retten til at føre en håndfuld principielle sager om familiesammenføring mod Udlændinge- og Integrationsministeriet. Han er også advokat for ægteparret i den konkrete sag (sag C-89/18), der nu har ledt til dagens dom fra EU-Domstolen.

"Vi har længe set frem til, at EU-Domstolen nu sætter tingene endegyldigt på plads: Hvor går grænsen for, hvad en medlemsstat kan kræve af folk, der gerne vil have sin familie boende hos sig, mens de passer deres arbejde langt fra hjemlandet? EU-domstolen har givet sit svar i dag, og vi er glade for, at det danske tilknytningskrav – ganske som forventet – er underkendt som urimeligt strengt. Fordi det netop ikke stiller krav om en god og vellykket integration i Danmark, men derimod på forhånd udelukker, at en sådan vellykket integration overhovedet kan finde sted."

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm

Den konkrete sag

Sagen, der har ført til dagens dom fra EU-Domstolen, handler om en tyrkisk kvinde, der har fået afslag på ægtefællesammenføring, fordi hun har større tilknytning til Tyrkiet end Danmark, og hendes mand også er tyrkisk født og opvokset.

Den tyrkiske kvinde har tidligere været gift med og er blevet skilt fra sin tyrkiske mand. Manden blev siden gift med en tysk kvinde, og sammen flyttede de efter et par år til Danmark, hvor de begge havde job og fik permanent opholdstilladelse. Efter ti år blev de skilt, og manden giftede sig senere med sin første hustru, der også er mor til hans nu store børn. Børnene bor i Danmark sammen med manden, og hustruen søgte derfor om ægtefællesammenføring, så hun kunne bo med sin mand i Danmark. Men hun fik afslag, som en logisk følge af tilknytningskravet.

Tilknytningskravet handlede ikke om integration

Tilknytningskravet var i kraft fra 2003 og frem til den 1. juli 2018, hvor det blev afløst af et pointsystem. Kravet var ikke et positivt krav, der handler om, at ægtefæller skal have en vis tilknytning til Danmark. Det var derimod – som også dele af det nye pointsystem – et negativt krav, som gik ud på, at ægtefæller ikke må have en større tilknytning til et andet land, forklarer Thomas Ryhl.

Som følge af tilknytningskravet var det fra 2003 næsten umuligt for et ægtepar, der begge er født og opvokset f.eks. i Tyrkiet og har familie der, at få tilladelse til at bo sammen i Danmark.

”Det er tydeligt, at tilknytningskravet ikke handlede om integration. Det var en fordelingsregel. Det var ikke nok til at opfylde tilknytningskravet, at den ene ægtefælle bor, arbejder og er velintegreret i Danmark, og at parrets fælles børn alle bor i Danmark. Selv i den situation troede den danske lovgiver ikke på, at ægtefællerne begge kunne integreres i Danmark, men forlangte, at de måtte tage til Tyrkiet, hvis de ville bo sammen.”

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm

Glæde over EU-Domstolens afgørelse

Thomas Ryhl glæder sig over, at EU-Domstolen har besvaret landsrettens spørgsmål med, at det danske tilknytningskrav ikke er proportionalt.

”Tilknytningskravet lever ikke op til EU-rettens krav til ordentlig lovgivning, men opstiller tværtimod for store forhindringer for den frie bevægelighed, der netop skal sikre en bedre integration på tværs af landegrænserne.”

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm

Tusindvis af sager kan genoptages

Der blev fra 2003 til 2018 givet omkring 18.000 afslag på familiesammenføring med henvisning til tilknytningskravet. Heraf mange tusinde til tyrkere, der har fast arbejde i Danmark og har boet her i mange år. Dagens dom sikrer, at de mange tyrkiske familier, der i årevis har måtte leve adskilt som følge af den særlige danske regel, nu vil kunne få deres sager genoptaget. Med håb om snart at få lov til at leve sammen i Danmark, hvis de stadig ønsker det.

Vi kæmper for retfærdighed

”Vi har ført sagen pro bono, fordi ret skal være ret, og Danmark skal overholde sine EU-retlige forpligtelser. Associeringsaftalen med Tyrkiet er fra 1963 og den var en del af den pakke, Danmark skrev under på, da vi meldte os ind i EU pr. 1. januar 1973. Aftalen giver alle EU-borgere ret til at arbejde og få sin familie med sig til Tyrkiet, og den giver tyrkere ret til at arbejde i EU. Og naturligvis også til at få sin familie med sig til det EU-land, hvor man arbejder. Det har den danske regering længe vidst, men ikke tilladt. Det er derfor godt, at vi lever i et retssamfund, hvor man som borger kan gå til domstolene og få ret, hvis man har ret – også selv om man er oppe imod en regering, der er mere optaget af at prøve grænser af end at sikre borgernes rettigheder.”

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm

Effekt af Genc-sagen

Det sker ikke så tit, at en dansk domstol spørger EU-Domstolen til råds om fortolkningen af EU-retten. Og da slet ikke, hvis regeringen modsætter sig en sådan forelæggelse. Det skete sidste gang i 2014 i Genc-sagen om familiesammenføring af børn – en sag, der også blev ført af Thomas Ryhl. Her fandt EU-Domstolen også, at proportionalitetskravet ikke var opfyldt, og den danske lovbestemmelse blev derfor også i det tilfælde underkendt som traktatstridig.

Læs om Genc-sagen her

På baggrund af især denne dom fra EU-Domstolen blev landsretten blevet i tvivl om, hvorvidt tilknytningskravet nu også opfylder det EU-retslige krav om proportionalitet?

Det var en regel, der ikke lod det komme an på en prøve. Som dømt folk ude, inden de overhovedet havde fået en chance. Det er ikke fair – og derfor er det danske krav også i strid med de grundlæggende principper om rimelighed og proportionalitet, som hele EU's retsorden hviler på.

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm
EU-Domstolens underkendelse af de danske familiesammenføringsregler for børn i 2016 resulterede i, at mere end tusinde sager skulle tages op til fornyet behandling, så alle kunne få den tilladelse, de ellers var blevet nægtet. Den traktatstridige lov måtte også ophæves af Folketinget, der dog i stedet vedtog endnu strammere regler. Om de nye regler så er i overensstemmelse med EU-retten, er endnu ikke prøvet ved domstolene. Det samme gælder de nye regler fra 1. juli 2018 om et pointsystem for familiesammenføring.

Nye regler på udlændingeområdet?

Fordi EU-Domstolen i dag har underkendt den danske lovregel om tilknytningskravet, kan reglen ikke længere bruges som grundlag for at afvise ansøgninger om opholdstilladelse til en ægtefælle. Det vil den faktisk aldrig have kunnet, fordi den så hele tiden har været traktatstridig, forklarer Thomas Ryhl.

”Man kan endda håbe, at også andre af de stramninger, der blev indført i 2003 og 2004, vil blive genvurderet i lyset af EU-Domstolens dom i denne sag. De blev alle af regeringen vurderet at være i overensstemmelse med EU-retten, da de i sin tid blev fremsat som lovforslag – men det gjorde tilknytningskravet netop også. Viser det sig at være en forkert vurdering, kan det ikke udelukkes, at en række andre stramninger også blev vurderet forkert i forhold til EU-retten, og at de derfor også falder bort som ”ulovlige”, med mindre de vedtages i en ny og mere proportional form.”

- Thomas Ryhl, advokat (H) og partner hos NJORD Law Firm
Find dommen her